

Platform BPV

BPV-GIDS

BEROEPSPRAKTIJKVORMING IN DE PRAKTIJK

BEROEPSPRAKTIJKVORMING VOOR EN DOOR LEERLINGEN,
PRAKTIJKOPLEIDERS EN BEGELEIDERS VANUIT DE SCHOLEN

© HELICON OPLEIDINGEN. DIT WERK IS AUTEURSRECHTELIJK BESCHERMD. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVONDIGD EN/OF OPENBAAR GEMAAKT DOOR MIDDEL VAN DRUK, MICROFILM, FOTOKOPIE OF OP WELKE ANDERE WIJZE OOK, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

DE UITGEVER HEEFT ERNAAR GESTREEFD DE AUTEURSRECHTEN TE REGELEN VOLGENS DE WETTELIJKE BEPALINGEN. DEGENEN DIE DESONDANKS MENEN ZEKERE RECHTEN TE KUNNEN DOEN GELDEN, KUNNEN ZICH ALSNOG TOT DE UITGEVER WENDEN.

Versiedatum: Juli 2015

Auteur: Jan Jacobs

Redactie: Onderwijsredactie Helicon Opleidingen

Uitgever: Helicon Opleidingen

INHOUD

Voorwoord	4
Begrippenlijst en verwijzingen	6
1. Algemene informatie BPV	8
1.1. Het doel van de beroepspraktijkvorming	
1.2. Onze opleidingen: BOL of BBL?	
1.3. Wat verwacht de school van het leerbedrijf?	
1.4. Wat kan een leerbedrijf van de school verwachten?	
1.5. Wat is het niveau van onze leerlingen?	
1.6. Wet- en regelgeving BPV	
1.7. De (vrijwillige) BPV-vergoeding aan Helicon Opleidingen	
1.8. BPV- (of stage-) vergoeding en verzekeringen volgens de Belastingdienst	
1.9. Collandsubsidies en BBL	
1.10. Andere wettelijke verplichtingen praktijkbedrijf, school en leerling	
1.11. Schade en verzekeringen	
2. Sollicitatie leerling bij bedrijf	15
2.1. Het zoeken van een geschikt leerbedrijf	
2.2. Wat bespreken leerling en leerbedrijf?	
2.3. Welke afspraken maken leerling en leerbedrijf?	
2.4. Welke afspraken maken leerling en school?	
3. Plaatsing leerling bij bedrijf	17
3.1. Praktijkovereenkomst (POK)	
3.2. Afspraken met de leerling	
3.3. Communicatie met het bedrijf	
4. Het eerste contact tussen school en bedrijf tijdens de BPV-periode	20
5. De begeleiding van de leerling tijdens de BPV-periode	21
5.1. Algemeen	
5.2. Begeleiding leerling en bedrijf	
6. De evaluatie van de BPV-periode	22
7. Het onderhouden van een structurele relatie bedrijf en school	23
8. Schoolspecifieke zaken	24

VOORWOORD

Helicon Opleidingen verzorgt groen onderwijs (vmbo en mbo) in Apeldoorn, Boxtel, Eindhoven, Geldermalsen, Helmond, 's-Hertogenbosch, Kesteren, Nijmegen, Tilburg en Velp. Helicon Opleidingen telt circa 9.000 leerlingen en heeft circa 800 medewerkers.

Het groene onderwijs valt voor wat het middelbaar beroepsonderwijs betreft onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische Zaken. In de praktijk volgt het Ministerie van Economische Zaken de regelgeving zoals ontworpen door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Helicon heeft daarbij te maken met het kenniscentrum SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). Dit kenniscentrum onderhoudt de kwalificaties voor het domein voedsel natuur & leefomgeving. Bovendien beheert SBB voor zijn domein het register van praktijkopleiders/leerbedrijven. Daartoe zet SBB bedrijfsadviseurs in, biedt praktijkopleiders cursussen aan en verzorgt erkenning.

Het onderwijs in zijn algemeenheid blijft in beweging. Het middelbaar beroepsonderwijs sluit zo goed mogelijk aan op de ontwikkelingen in de beroepen. Het onderwijs dient verder aan te sluiten op de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals die vanuit de overheid en met name de politiek in de Tweede Kamer in beleid met bijbehorende maatregelen vertaald worden. Die ontwikkelingen en maatregelen leiden bijna jaarlijks tot aanpassingen van onderwijsprogramma's, onderwijsplanningen, beoordelingsmethoden van leerlingen en daarmee ook de aansturing en uitvoering van de BPV. De overheid controleert de prestaties van Helicon Opleidingen via het toezicht door de inspectie van het onderwijs.

Veranderingen bieden de kans om tot verbeteringen te komen. De vestigingen van Helicon Opleidingen werken meer en meer samen om in te spelen op die veranderingen.

De afgelopen jaren heeft Helicon Opleidingen voor nieuwe sectoren en branches in het groene domein opleidingen ontwikkeld. Daarmee heeft Helicon Opleidingen samen met die sectoren en branches nieuwe leerlingendoelgroepen weten te werven. Die ontwikkeling heeft haar vruchten ook afgeworpen voor de wat langer bestaande opleidingen. In die lijn wil Helicon Opleidingen zich verder ondernemend blijven ontwikkelen.

Vanaf schooljaar 2011-2012 traint Helicon Opleidingen de BPV-begeleidende docenten. Die training is gericht op het verbeteren van de kwaliteit van het BPV-bezoek. De docenten zijn tevreden over de training. We zijn benieuwd of u de verbetering van de BPV-bezoeken waarneemt.

Helicon Opleidingen blijft duurzaam investeren in de verbetering van de kwaliteit van onderwijs en BPV.

Willy Koppens
 Directeur Helicon MBO Velp
 Voorzitter Platform BPV Helicon Opleidingen

BEGRIPPENLIJST EN VERWIJZINGEN

Aequor	Kenniscentrum tot 2015 voor het domein voedsel, natuur en leefomgeving. De taken van Aequor zijn in 2015 volledig overgegaan naar SBB.
Aequor bedrijfsadviseur	Medewerker van Aequor, die praktijkopleiders werft, erkent, begeleidt en contact onderhoudt met de scholen. De bedrijfsadviseurs van Aequor zijn in 2015 overgegaan naar SBB.
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg Binnen een opleiding is het verplicht voor school en leerling om binnen de opleidingstijd een minimumdeel te volbrengen op erkende leerbedrijven, dus een formele BPV.
BOL	Beroepsopleidende leerweg
BPV	Beroepspraktijkvorming
BPV-begeleider	Medewerker van de school, die de begeleiding van de leerling voor, tijdens en na een BPV-periode verzorgt.
BPV-bureau	Op scholen met een groot aantal leerlingen is vaak een specifiek loket ingericht waar leerlingen en praktijkopleiders terecht kunnen met hun vragen rondom de BPV.
BPV-coördinator	De leidinggevende van het BPV-bureau, tevens contactpersoon binnen de school voor de BPV.
BPV-formulieren	(Digitaal opgemaakte) formulieren, waarop school, leerling en praktijkopleider van het leerbedrijf informatie verzamelen om de informatiestroom te organiseren. Zie bijlagen bij deze gids.
Competentie	Gedragsoomschrijving van een competente beroepsoefenaar Landelijk gebruikt de overheid hier de SHL-systematiek.
Crebo	Nummer van het kwalificatiedossier
Erkenning	Het kenniscentrum heeft na onderzoek de praktijkopleider en het praktijkbedrijf formeel geschikt bevonden voor beroepspraktijkvorming voor een specifieke opleiding en opgenomen in het register.
Erkenningverlening	Het kenniscentrum heeft een leerbedrijf bezocht middels een bedrijfsadviseur en geconstateerd dat er een geschikte plek is voor een leerling van een bepaald kwalificatiedossier/crebo/kerntaak binnen een kwalificatiedossier om praktijkervaring op te doen. In de praktijk kan een bedrijf: - meerdere leerlingen laten begeleiden door een medewerker van het bedrijf; - voor meerdere kwalificatiedossiers erkend worden.
Kenniscentrum	Organisatie die de kwalificatiedossiers voor een domein aan beroepen opstelt en voor vaststelling voorlegt aan de minister
Kerntaak	Omschrijving van een relevant deel van de opleiding in gedrag (weergegeven in competenties) vastgelegd in het kwalificatiedossier
Kwalificatiedossier	Omschrijving van de opleiding, die door de minister is vastgesteld
Leerbedrijf	Bedrijf of organisatie waar de leerling de BPV uitvoert. NB Een leerbedrijf kan voor meerdere crebo's/kerntaken tegelijkertijd erkend zijn. Niet-erkende BPV of stage telt in een opleiding wel mee als onderwijstijd. Het telt echter NIET mee als BPV binnen een opleiding.

Opleiding	Onderwijs voor een bepaald beroep
POK	Praktijk Overeenkomst, overeenkomst tussen praktijkopleider van het leerbedrijf, school, leerling en (indien van toepassing) een bedrijfsadviseur van een kenniscentrum
Praktijkopleider	Contactpersoon van de opleiding op het bedrijf waar de leerling de BPV uitvoert
Preferent praktijkbedrijf	Bedrijf dat erkend is door het kenniscentrum dat zich bovengemiddeld inzet voor het begeleiden van leerlingen en waarmee de school een goede relatie onderhoudt Een school probeert een preferent bedrijf vaak in te zetten als leerbedrijf voor een leerling.
Register	Lijst van door kenniscentra erkende leerbedrijven.
SBB	Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, kenniscentrum voor alle MBO-kwalificaties en MBO-opleidingen
SOK	Stageovereenkomst, overeenkomst tussen een praktijkopleider, school en leerling voor een niet-erkende BPV
Werkproces	Onderdeel van een kerntaak omschreven in vak kennis en vakvaardigheid.

Verwijzingen	
SBB - register - erkenning van bedrijven - bedrijfsadviseurs - kwalificaties	www.s-bb.nl www.stagemarkt.nl
Belastingen	www.belastingdienst.nl
Colland	www.colland.nl
Zoek op 'stage', 'stagevergoeding' e.d.	www.google.nl (of andere zoekmachine)
Helicon Opleidingen	www.helicon.nl
Stagemarkt	www.stagemarkt.nl
Stagetips in verband met vergoedingen	www.stagetips.nl
Stichting Veilige Paardensport	www.veiligpaardrijden.nl

1. ALGEMENE INFORMATIE BPV

1.1 Het doel van de beroepspraktijkvorming (BPV)

BPV (voorheen stage of leerlingwezen) neemt in het middelbaar beroepsonderwijs een belangrijke plaats in. De praktijkervaring van leerlingen in bedrijven is voor alle studierichtingen van Helicon Opleidingen belangrijk. Binnen de reële beroepssituatie werken leerlingen aan hun vaardigheden en beroepshouding. Daarnaast verdiepen leerlingen hun theoretische en praktische kennis. Daarbij staat de ontwikkeling van de zogenoemde competenties binnen de beroepscontext centraal.

1.2 Onze opleidingen: BOL of BBL?

Er zijn twee manieren om onze beroepsopleidingen te volgen: de BOL- en de BBL-variant. Bij de beroepsopleidende leerweg (BOL) bevat het onderwijsprogramma veel onderwijs op school met een beperkt deel van de opleiding als BPV op bedrijven. Bij de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) werkt een werknemer op een bedrijf:

- Bij de individuele BBL komt de werknemer gemiddeld één dag in de week naar school.
- Bij de collectieve BBL verzorgt Helicon Opleidingen op het bedrijf het onderwijs.

Een beperkt aantal opleidingen is te volgen in beide varianten.

1.3 Wat verwacht de school van het leerbedrijf?

Erkende leerbedrijven

De BPV heeft alleen zin als een leerling op het bedrijf met zoveel mogelijk, voor zijn opleiding relevante, aspecten in aanraking komt en daar goed wordt begeleid door een gekwalificeerde praktijkopleider. Dat kan niet in elk bedrijf. De overheid bewaakt de kwaliteit van de leerbedrijven. Leerbedrijven moeten aan eisen voldoen om erkend te kunnen blijven. Sinds 1 augustus 1997 moeten alle leerbedrijven deze erkenning hebben. In onze sector voedsel, natuur & leefomgeving erkent kenniscentrum SBB de leerbedrijven.

Leerbedrijven die voor erkenning in aanmerking willen komen, vragen dat zelf aan bij SBB via www.stagemarkt.nl. Vanuit SBB erkennen en begeleiden bedrijfsadviseurs de leerbedrijven. Erkende leerbedrijven staan geregistreerd in het register op www.stagemarkt.nl.

Aandachtspunten:

1. Het leerbedrijf kan voor meerdere opleidingen en niveaus tegelijkertijd erkend zijn. De overheid controleert de onderwijsinstellingen op de passende match tussen leerbedrijf en leerling op grond van de erkenning van het bedrijf.
2. De praktijkopleider kan ervoor kiezen leerlingen van een specifieke school te selecteren.
3. SBB en Helicon Opleidingen werken aan een systematiek van preferente leerbedrijven. De samenwerking tussen die preferente leerbedrijven en de opleiding is intensiever en verplicht beide partijen tot wederzijdse afstemming.

Veiligheidseisen

Onze leerbedrijven moeten voldoen aan de voor de branche geldende wettelijke regelgeving (Arbo, milieu, werktijden enz.). In de hippische sector is bijvoorbeeld het veiligheidscertificaat een verplicht onderdeel van de erkenning. Daartoe kan het hippisch bedrijf een aanvraag indienen bij de Stichting Veilige Paardensport.

In een beperkt aantal gevallen komt het voor dat leerbedrijven huisvesting aanbieden aan de leerling. De huisvesting, in geval van interne BPV (leerling woont tijdelijk op BPV-bedrijf), van de leerling moet zodanig ingericht zijn dat veiligheid, gezondheid en welzijn van de leerlingen gewaarborgd zijn (zoals vastgelegd in de Arboret).

Rol van de praktijkopleider

Een erkend leerbedrijf biedt de leerling een goede leerwerkplek. Dit betekent dat de praktijkopleider de leerling, binnen de kaders van het leerbedrijf, actief stuurt en begeleidt bij zijn opleiding. De leerling staat centraal. De leerling bepaalt samen met de onderwijsinstelling en het leerbedrijf zijn leerdoelen voor de BPV-periode.

Nadat de leerling zijn leerdoelen in kaart heeft gebracht, zorgt de praktijkopleider ervoor dat de leerling kan gaan oefenen in situaties die aansluiten bij deze doelen. Een praktijkopleider moet in staat zijn de leermogelijkheden voor de betreffende leerling te herkennen én ook mogelijk te maken. De praktijkopleider ontwerpt in feite een omgeving waarin dit mogelijk is. Daarnaast stuurt en ondersteunt hij de leerling bij zijn leerproces. De praktijkopleider weet wat de leerling moet kennen, kunnen en welke beroepshouding vereist is binnen de branche.

De eisen die aan een praktijkopleider kunnen worden gesteld, zijn: motivatie, begeleidingsvaardigheden en vakdeskundigheid.

Gedragscodes leerbedrijven

Sommige handelingen mogen gezien de leeftijd van een leerling of het niet beschikken over een certificaat, nog niet uitgevoerd worden door een leerling. Het gaat dan bijvoorbeeld om een (trekker)rijbewijs, bosmaaier, een spuitlicentie of het VCA. Wij verwachten dat het leerbedrijf dit in acht neemt.

Wij gaan ervan uit dat het leerbedrijf maatregelen treft, die gericht zijn op de bescherming van de lichamelijke en geestelijke integriteit van de leerling en op voorkoming of bestrijding van vormen van (seksuele) intimidatie, pesterij, discriminatie, agressie of geweld. Indien de leerling in de praktijkbiedende organisatie wordt geconfronteerd met (seksuele) intimidatie, (extreme) pesterij, discriminatie, agressie of geweld, dan:

- heeft hij het recht de werkzaamheden onmiddellijk te onderbreken zonder dat dit van invloed is op de beoordeling;
- dient hij bij werkonderbreking het voorval direct te melden bij de BPV-begeleidende docent en/of de contactpersoon als bedoeld in de Klachtenregeling van Helicon Opleidingen.

1.4 Wat kan een leerbedrijf van de school verwachten?

De begeleiding van onze leerlingen vraagt veel van de leerbedrijven. Van Helicon Opleidingen mag het leerbedrijf natuurlijk ook het een en ander verwachten. Wij staan voor:

- een adequate voorbereiding van de leerling op de BPV;
- goede afspraken met de leerling en het bedrijf over de leerdoelen binnen de BPV;
- een vast aanspreekpunt op school voor de begeleiding van de leerling;
- regelmatig contact tussen de school, leerling en het bedrijf tijdens de BPV-periode;
- inzet van zorgspecialisten bij leerlingen met een specifieke begeleidingsbehoefte.

1.5 Wat is het niveau van onze leerlingen?

Leerlingen kunnen hun opleiding op verschillende niveaus volgen. Elk niveau stelt andere eisen aan de leerling en aan de inhoud van de BPV. Bij de plaatsing van elke leerling is het voor het BPV-bedrijf duidelijk welk niveau de leerling volgt en wat er van hem verwacht mag worden.

Specifieke begeleiding van leerlingen

Sommige leerlingen hebben meer begeleiding nodig dan andere leerlingen. Bedrijven die een leerling gaan begeleiden die wat meer begeleiding nodig heeft, krijgen extra informatie over de begeleiding en kunnen terugvallen op de mentor of coach van de leerling. Op de school is de naam van de contactpersoon bekend.

1.6 Wet- en regelgeving BPV

In de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB, art. 7.2) is een aantal wettelijke vereisten rond de BPV opgenomen. Dan gaat het om de omvang van de BPV, de verplichting van een praktijkovereenkomst (zie ook hoofdstuk 4), de begeleiding en beoordeling van de leerling. Helicon Opleidingen voert de wettelijke vereisten uit. De inspectie van het onderwijs controleert Helicon Opleidingen.

1.7 De (vrijwillige) BPV-vergoeding aan Helicon Opleidingen

Scholen beslissen of een vrijwillige BPV-vergoeding gevraagd wordt. Bedrijven krijgen daartoe een brief.

1.8 BPV- (of stage-) vergoeding en verzekeringen volgens de belastingdienst

Leerlingen die op basis van een arbeidsovereenkomst op hun praktijkbedrijf werken zijn verzekerd voor alle werknemersverzekeringen. Is er geen arbeidsovereenkomst, dan is de leerling alleen verzekerd op grond van de Wajong. Als de leerling de BPV-vergoeding niet zelf ontvangt, dan hoeft er geen loonheffing te worden ingehouden en hoeven er geen premies werknemersverzekeringen te worden betaald, mits er voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- De BPV-vergoeding wordt rechtstreeks aan de school of het BPV-fonds overgemaakt, met uitzondering van kostenvergoedingen.
- De school of het BPV-fonds geeft de BPV-vergoeding niet door aan de leerling, maar gebruikt haar voor algemene schoolse activiteiten.
- De school of het BPV-fonds administreert de BPV-vergoedingen en de besteding daarvan.
- De praktijkopleider administreert binnen twee maanden na afloop van elk jaar: de naam, het adres en het burgerservicenummer van de leerling, de naam en het adres van de school of het BPV-fonds en het bedrag van de beloning. Hierbij vermeldt hij de datum en

het nummer van het besluit waarop de regeling is gebaseerd: 27 augustus 1996, nummer DON-LB 6/45. Zie ook www.belastingdienst.nl en zoek op 'stage'.

1.9 Collandsubsidies en BBL

Colland Arbeidsmarktbeleid stimuleert de deelname van werknemers in de agrarische sector aan cursusonderwijs. Leerlingen in de BBL die in dienst zijn bij een werkgever binnen de branches hoveniers, loonwerk en open teelten boomkwekerij én van wie de werkgever aangesloten is bij Colland Arbeidsmarktbeleid, kunnen op basis van de Collandsubsidie-regeling de kosten van loonverzuim geheel of gedeeltelijk vergoed krijgen. Voor meer informatie: www.colland.nl of (0900) 165 65 65.

1.10 Andere wettelijke verplichtingen praktijkbedrijf, school en leerling

Praktijkbedrijf, school en leerling hebben zich natuurlijk ook te houden aan de overige wettelijke verplichtingen.

In het domein voedsel, natuur & leefomgeving hebben we te maken met bijvoorbeeld voedselveiligheid en verplichtingen ten aanzien van de gezondheid van mens, dier en plant. In de dagelijkse praktijk komen weinig gevallen van besmetting of ziekteoverdracht voor, maar samen moeten we er wel op attent zijn en bijvoorbeeld onveilige gezondheidssituaties vermijden.

Leerlingen hebben zich zonder meer te houden aan de hygiënevoorschriften van het leerbedrijf. Het leerbedrijf verzoeken we dan ook tijdig de leerling daarover te informeren. Het blijft raadzaam om voor het begin van de BPV afspraken te maken over bijvoorbeeld het gebruik van werkkleding. In geval van besmettelijke ziekten bijvoorbeeld, is het zaak elkaar tijdig te informeren.

1.11 Schade en verzekeringen

Informatie voor leerbedrijven

Leerlingen die een BPV uitvoeren op uw bedrijf, lopen risico's. Tevens kunnen zij door hun doen of laten schade veroorzaken aan uw bedrijf of aan derden. De school heeft een aantal verzekeringen afgesloten om de gevolgen van de schade zo klein mogelijk te houden.

Ongevallenverzekering

Voor de gevolgen van een ongeval op uw bedrijf heeft de school ten behoeve van de leerling een ongevallenverzekering afgesloten. Deze verzekering keert uit bij overlijden en bij blijvende invaliditeit ten gevolge van een ongeval.

Aansprakelijkheidsverzekering

We onderscheiden hierbij drie facetten:

1. Schade aan derden

Als een leerling tijdens het uitvoeren van werkzaamheden voor uw bedrijf schade toebrengt aan derden, zal die derde u als 'werkgever c.q. opdrachtgever' daarvoor aanspreken. Dit risico is verzekerd op uw eigen bedrijfsaansprakelijkheids-verzekering.

2. Schade aan de leerling

Een leerling kan tijdens het uitvoeren van door u opgedragen werkzaamheden ook zelf schade oplopen. De school heeft weliswaar een ongevallenzekeringsafgesloten, maar dat heft u eventuele aansprakelijkheid niet op (Nederlandse wetgeving). Als de schade namelijk het gevolg is van onveilige werkomstandigheden (bijvoorbeeld onveilige machines) of van onvoldoende instructies, bent u als 'werkgever' in principe aansprakelijk. U hebt de verplichting de leerling schadeloos te stellen (Burgerlijk Wetboek). Ook dit risico is normaliter en mits aanwezig, op uw bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering verzekerd.

3. Schade aan uw bedrijf

Door uitvoering van werkzaamheden en opdrachten kan de leerling schade toebrengen aan uw bedrijf. Omdat er bij het hebben van een leerling volgens de Nederlandse rechtsregels sprake is van een werkgever-werknemersituatie (gezagsverhouding), zal de leerling op grond van die regels niet aansprakelijk zijn voor schade die hij bij de uitvoering van de opgedragen werkzaamheden toebrengt aan uw bedrijf, met uitzondering van met opzet veroorzaakte schade. De school heeft voor dit risico, los van de normale Nederlandse aansprakelijkheidsregels, toch een verzekering afgesloten, waarop de gevolgen van fouten van de leerling verzekerd zijn.

Omvang van de verzekering

De schade aan zaken die eigendom zijn van of in gebruik zijn bij uw bedrijf is verzekerd als de schade het gevolg is van fouten van de leerling die hij had kunnen en moeten vermijden. Daarbij is ook verzekerd:

1. schade aan motorrijtuigen die in gebruik zijn bij uw bedrijf;
2. schade door motorrijtuigen aan zaken die eigendom zijn van of in gebruik zijn bij uw bedrijf.

Deze uitbreiding met betrekking tot motorrijtuigen geldt alléén als er uit anderen hoofde geen schadeloosstelling mogelijk is: het is dus géén verzekering in de zin van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM).

Verzekerde som

Deze verzekering vergoedt tot maximaal € 50.000,- per gebeurtenis en maximaal € 100.000,- per verzekeringsjaar bij bruikleen/huur Helicon. Aan deze handleiding kunnen geen rechten worden ontleend.

Eigen risico

Zie hiernavolgend: Besluit eigen risico verzekering BPV. Deze verzekering geldt niet voor leerlingen die BPV uitvoeren op het bedrijf van hun ouders of voor leerlingen met een arbeidsovereenkomst.

Algemeen

De BPV is een leerproces. Om dat proces goed te laten verlopen is een goede begeleiding onontbeerlijk: een leerling is géén goedkope arbeidskracht. Bij het geven van opdrachten zult u zich dienen af te vragen:

1. Wat kan de leerling zelfstandig?
2. Waarbij is begeleiding of controle noodzakelijk?
3. Zijn de omstandigheden waarin, of de machines waarmee gewerkt moet worden, veilig genoeg, rekening houdend met het kennisniveau van de leerling?

Deze punten zijn met name van belang met betrekking tot de vraag of een door hem veroorzaakte schade onder de polisdekking valt.

Besluit eigen risico verzekering BPV/stage

Momenteel wordt het eigen risico bij schade tijdens de BPV in het mbo afgewenteld op de praktijkbedrijven. Dit is vastgelegd in de praktijkovereenkomst. Het eigen risico is € 450,- en voor BPV buiten Europa voor bepaalde BPV-praktijkbedrijven is dit € 1.500,-. De praktijkbedrijven moeten blijvend gestimuleerd worden om schade te voorkomen en hele kleine schadeclaims moeten worden geweerd.

De praktijkovereenkomst in het mbo is als volgt: het eigen risico van € 450,- dan wel € 1.500,- komt voor de helft ten laste van het praktijkbedrijf en voor de andere helft ten laste van de leerling.

Op de POK moeten we duidelijk zijn naar het praktijkbedrijf. 50% van het eigen risico komt voor rekening van het praktijkbedrijf. Om het eigen risico van de leerling ook daadwerkelijk bij de leerling neer te leggen stellen we het volgende voor:

Op de schoolrekening wordt onder de vermelding 'premie BPV-verzekering' € 30,- in rekening gebracht en daarnaast onder de vermelding 'afkoop eigen risico' € 5,-. Als voorbeeld voor de aanvullende toelichting op de kosten deze tekst:

Om een BPV-verzekering voor alle leerlingen af te kunnen sluiten, hebben we te maken met een eigen risico. Als er tijdens de BPV iets gebeurt en schade ontstaat, wordt de eerste € 450,- niet uitbetaald door de verzekering. De helft van dit eigen risico komt voor rekening van het praktijkbedrijf. De andere helft voor rekening van de leerling. Je kunt dit eigen risico echter afkopen door € 5,- te betalen via de schoolmachtiging. Gebeurt er dan iets tijdens de BPV, dan betaalt de school voor jou het eigen risico. Wil je geen gebruik maken van de afkoop eigen risico, dan kun je dat vóór 1 oktober aan de school doorgeven. Mocht er echter in dat geval door jou schade worden veroorzaakt tijdens de BPV, dan komt de helft van het eigen risico voor jouw rekening. Op de schoolnota vind je dus de BPV-verzekering: premie € 30,- en afkoop eigen risico € 5,-.

(Deze tekst is in overeenstemming met het service document BVE.)

De € 5,- per *leerling* moet, zo leert een inventarisatie van het eigen risico van de afgelopen jaren, meer dan toereikend zijn om het eigen risico af te dekken. In het vmbo zijn jaarlijks heel weinig (3 à 4) schadegevallen.

NB: Voor BPV buiten Europa gelden andere bedragen voor premie en eigen risico. Omdat het hier een beperkt aantal gevallen betreft wordt hiervoor vooralsnog dezelfde systematiek (afkopen voor € 5,- per *leerling*) gehanteerd.

College van Bestuur, juni 2012

2. SOLLICITATIE LEERLING BIJ BEDRIJF

2.1 Het zoeken van een geschikt leerbedrijf

De overheid vereist dat leerlingen de BPV uitvoeren op erkende bedrijven. Daarop vindt ook controle plaats. Leerlingen krijgen de BPV formeel erkend als ze de BPV uitvoeren op een door SBB erkend BPV-bedrijf voor de betreffende opleiding. Dat geldt zowel voor de leerbedrijven binnen Nederland als buiten Nederland. Leerlingen hebben daardoor geen volledig vrije keus uit leerbedrijven bij de invulling van hun BPV-periode. Voorafgaand aan de BPV-periode sluiten de praktijkopleider en de leerling met de school een Praktijk Overeenkomst (POK).

In een beperkt aantal gevallen staat de school toe dat een leerling voor een opleiding stage loopt. In dat specifieke geval maakt de school een Stageovereenkomst (SOK). Deze niet-erkende stage telt niet mee voor de BPV-verplichting binnen een opleiding. In de situatie van BBL blijft de leerling werkzaam voor het leerbedrijf. Dan is er sprake van een POK voor de gehele periode waarin de leerling de opleiding volgt. Het leerbedrijf meldt zich aan bij SBB als leerbedrijf.

De school kiest samen met de leerling een geschikt bedrijf op basis van de mogelijkheden en interesses van de leerling en de mogelijkheden van de bedrijven. De leerling kan hier gaan solliciteren. Wanneer een leerling een geschikt bedrijf gevonden heeft, kan hij het bedrijf gaan benaderen en er solliciteren naar een BPV-plek. Een eerste contact kan telefonisch zijn.

Een sollicitatie kan in eerste instantie ook schriftelijk worden gedaan. Wanneer een leerling een geschikt leerbedrijf heeft gevonden, doet hij een voorstel aan zijn BPV-begeleider via het BPV-voorstellformulier. De school beslist in overleg met de leerling uiteindelijk waar de leerling zijn BPV-periode gaat invullen.

2.2 Wat bespreken leerling en leerbedrijf?

Tijdens de sollicitatie van de leerling bij het leerbedrijf moet de leerling in elk geval een aantal vaste thema's aan de orde laten komen. Tijdens het sollicitatiegesprek maakt de leerling duidelijk wie de contactpersoon van school is waar het leerbedrijf evt. aanvullende informatie kan vragen.

2.3 Welke afspraken maken leerling en leerbedrijf?

Er is sprake van een match tussen de leerling en een bedrijf als beide partijen tot afspraken komen. Het gaat dan om afspraken m.b.t. werktijden, werkkleding, BPV-periode, vergoeding, leerdoelen, handelingen/opdrachten. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd op het BPV-voorstellformulier.

2.4 Welke afspraken maken leerling en school?

Voordat de BPV begint, krijgt elke leerling begeleiding op school waardoor duidelijk wordt wat er van hem verwacht wordt en wat hij van het bedrijf en de school kan en mag verwachten. De school heeft een bemiddelende rol wanneer de communicatie tussen de leerling en de praktijkopleider hapert. Het is duidelijk op welke wijze en met wie de leerling tijdens de BPV-periode op school kan communiceren.

3. PLAATSING LEERLING BIJ BEDRIJF

3.1 Praktijkovereenkomst (POK)

De school maakt aan de hand van de gegevens op het goedgekeurde BPV-voorstel-formulier een praktijkovereenkomst (POK) in drievoud aan vanuit het Onderwijs Informatie Systeem. Dit Onderwijs Informatie Systeem synchroniseert iedere twee weken automatisch met het informatiesysteem van het Ministerie van OCW. Daarbij vindt controle plaats met de geregistreerde gegevens van het register van praktijkbedrijven van SBB. Deze ondertekende POK is bestemd voor het BPV-bedrijf, de leerling en de school. De POK is een wettelijke verplichting waarmee de Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van Onderwijs de onderwijsinstelling controleert. Ook is de POK een bewijslast voor de eventuele studiefinanciering.

De Wet Educatie en Beroepsonderwijs zegt hierover:

De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de instelling, de leerling en het bedrijf. De overeenkomst regelt de rechten en verplichtingen van partijen. Het omvat met inachtneming van het dienaangaande bij of krachtens deze wet bepaalde, ten minste bepalingen over:

- a. de aanvangsdatum en einddatum van de beroepspraktijkvorming, alsmede het aantal te volgen praktijken;*
- b. de begeleiding van de leerling;*
- c. dat deel van de 'leerdoelen' dat de leerling tijdens de praktijkperiode dient te realiseren en de beoordeling daarvan;*
- d. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.*

Helicon Opleidingen gebruikt op alle scholen voor alle opleidingen één model POK. De ondertekening van de POK kent de volgende stappen:

- De school vult de gegevens van de school, de leerling en de opleiding in vanaf het volledig ingevulde BPV-voorstelformulier. De directeur van de school ondertekent de POK digitaal.
- De school reikt de POK en het blad met bepalingen uit aan de leerling.
- De leerling controleert de gegevens en ondertekent het formulier (en evt. ook de ouders wanneer de leerling jonger dan achttien jaar is).
- De school stuurt de POK in drievoud met begeleidende brief naar het leerbedrijf of laat de leerling het formulier meenemen naar het bedrijf.
- Het bedrijf controleert de gegevens, ondertekent de POK in drievoud en retourneert (eventueel via de leerling) de POK naar de school.
- De school controleert de gegevens, verwerkt het origineel in het onderwijsinformatiesysteem op datum en archiveert het origineel.
- Een vertegenwoordiger van het Kenniscentrum SBB controleert de POK op tenaamstelling en erkenning van het leerbedrijf en ondertekent de originele versie van de POK wanneer het een BBL-traject betreft.
- De accountant van Helicon Opleidingen controleert of de volledig getekende POK tijdig (lees voorafgaand aan het begin van de BPV-periode bij de deelnemende partijen aanwezig) is.

NB: Voor de BPV-telling per leerling per opleiding is een tijdige indiening dus van belang.

Regeling inschrijving BBL

De formele bekrachtiging van de inschrijving als leerling in de BBL gebeurt door het ondertekenen van de Onderwijsovereenkomst (de OOK) door de school en de leerling (en in geval van minderjarigheid ook door zijn ouders of verzorgers). Met de ondertekening van de OOK verplicht de leerling in de BBL zich om, op basis van een arbeidsovereenkomst met een door SBB erkend leerbedrijf, een bij de opleiding behorende Praktijkovereenkomst (POK) af te sluiten.

Inschrijving gemeente interne BPV

Een leerling die intern op een bedrijf verblijft, moet zich inschrijven in de gemeente waar de beroepspraktijkvorming plaatsvindt. De wet bepaalt namelijk dat wanneer iemand twaalf weken of meer waarvan vier dagen of meer per week, in een gemeente verblijft, hij ook in deze gemeente ingeschreven moet staan. Ook moet dit adres op school worden doorgegeven. Bovendien kan het ook consequenties voor de studiefinanciering/kinderbijslag hebben als de leerling niet juist staat ingeschreven.

3.2 Afspraken met de leerling

Leerdoelen

Voor elke BPV-periode overlegt de leerling met de praktijkopleider over de leerdoelen en opdrachten. Naast de opdrachten vanuit de opleiding is er ruimte voor de persoonlijke ontwikkeling van de leerling. De leerling is verantwoordelijk voor zowel het bespreken met de praktijkopleider van de persoonlijke ontwikkeling als ook voor de daadwerkelijke uitwerking van die persoonlijke ontwikkeling. De leerling communiceert met de BPV-begeleider zowel over de uitwerking van de opdrachten van school als over de persoonlijke ontwikkelopdrachten. Die communicatie kan zowel persoonlijk in een gesprek, telefonisch, als via de digitale mogelijkheden plaatsvinden. Daarbij dient de leerling te controleren of de BPV-begeleider de boodschap heeft ontvangen. De uitwerking van de opdrachten moet op de afgesproken datum bij de praktijkopleider en de BPV-begeleider worden ingeleverd.

Gedragscode

De school past de volgende gedragscode toe en verwacht gedrag van de leerling conform deze gedragscode:

- De leerling is verplicht de praktijkopleider vertrouwelijk te informeren over beperkingen ten aanzien van de BPV-mogelijkheden zoals een specifieke handicap of persoonlijke omstandigheden. In overleg met de BPV-begeleider kan de leerling dat verstrekken van die informatie voorafgaand aan de sollicitatie op het leerbedrijf bespreken.
- De leerling is verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem gedurende zijn BPV-periode ter ore is gekomen en waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten/in te schatten dat het van vertrouwelijke aard is.
- De leerling stelt het bedrijf en de school zo spoedig mogelijk persoonlijk (mondeling of telefonisch) in kennis van ziekte of andersoortige verhindering en van zijn herstel.
- Veranderingen in de gemaakte afspraken met het leerbedrijf dient de leerling aan de BPV-begeleider door te geven.

- Wanneer een leerling besluit de BPV-periode bij een leerbedrijf voortijdig te beëindigen, meldt hij dit per omgaande bij de school. Verandering van BPV-bedrijf kan alleen na goedkeuring door de BPV-begeleider.
- De leerling is verplicht om de door school georganiseerde terugkomdagen tijdig bekend te maken bij de praktijkopleider en deze terugkomdagen te bezoeken.

4. HET EERSTE CONTACT TUSSEN SCHOOL EN BEDRIJF TIJDENS DE BPV-PERIODE

Binnen een tot twee weken na plaatsing van de leerling op het BPV-bedrijf neemt de school contact op met de praktijkopleider van het bedrijf. Dit contact kan telefonisch, via e-mail of persoonlijk zijn. Standaard komen de aansluiting van leerling en bedrijf aan de orde en wordt gesproken over eventuele knelpunten. Een kort verslag hiervan komt in het digitale dossier van de leerling.

5. DE BEGELEIDING VAN DE LEERLING TIJDENS DE BPV-PERIODE

5.1 Algemeen

Algemene afspraken rond de BPV-begeleiding:

- De teamleider of directeur van de school zorgt in samenwerking met de BPV-coördinator, dat de organisatie van de BPV vastligt. Denk daarbij aan:
  - het toewijzen van de BPV-begeleiding aan docenten
  - het informeren van de leerlingen en de praktijkopleiders
  - het beschikbaar stellen van de BPV-opdrachten
- De BPV-begeleider neemt binnen de eerste tien werkdagen van een BPV-periode telefonisch contact op met de praktijkopleider. De BPV-begeleider vraagt naar het verloop van de eerste weken, het contact tussen praktijkopleider en leerling en de vaardigheden van de leerling op dat moment. De BPV-begeleider legt dit gesprek in een notitie vast en koppelt dit aan het digitale dossier van de leerling.
- De BPV-begeleider bezoekt het opleidingsbedrijf, bespreekt met de praktijkopleider en leerling gezamenlijk en met ieder individueel de voortgang van de leerling en legt de informatie digitaal vast in het dossier van de leerling.
- De BPV-coördinator stemt het BPV-proces af met de directeur en de teamleider.

5.2 Begeleiding leerling en bedrijf

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen gedurende een BPV-periode van drie maanden of langer ten minste één keer bezocht worden op het praktijkbedrijf, tenzij de leerling de BPV-periode in het buitenland uitvoert. Dan zal de BPV-begeleider minstens twee keer extra contact opnemen via Skype, telefoon en/of e-mail.

Tijdens het BPV-bezoek besteden de praktijkopleider en de BPV-begeleider aandacht aan het functioneren van de leerling (zijn sociale en communicatieve vaardigheden, zijn vakvaardigheid en zijn werkhouding). Dan hebben zowel de leerling als de praktijkopleider de mogelijkheid om de meer praktische zaken met de BPV-begeleider te bespreken. Van het bezoek wordt verslag gedaan via het bijgevoegde BPV-bezoekformulier. De praktijkopleider geeft tijdens de BPV-periode zijn oordeel over de bekwaamheid van de leerling in het BPV-beoordelingsformulier. Beide formulieren worden digitaal toegevoegd aan het dossier van de leerling.

6. DE EVALUATIE VAN DE BPV-PERIODE

De evaluatie van de BPV-periode is noodzakelijk in het kader van kwaliteitsbewaking. De evaluatie vindt plaats op een aantal niveaus:

- Algemeen: elke leerling en elk leerbedrijf evalueert de BPV. De school kan daarbij gebruikmaken van meerdere enquêteformulieren. Denk daarbij onder andere aan de JOB-enquête, de kwaliteitsspiegel van Aequor / SBB en de AOC-spiegel.
- Individueel: na elke BPV-periode vindt er een evaluatiegesprek plaats tussen leerling, BPV-begeleider en praktijkopleider. Alle partijen vullen een evaluatieformulier in.

De onderwijscommissie van de school verzamelt de evaluaties jaarlijks. De onderwijscommissie gebruikt de totale evaluatie om verbeteracties door te voeren voor de coördinatie van de BPV voor komend schooljaar. De school blijft daarbij in contact met de bedrijfsadviseurs van SBB.

7. HET ONDERHOUDEN VAN EEN STRUCTURELE RELATIE BEDRIJF EN SCHOOL

Organisatie bedrijvencontactdag

Elke school houdt minimaal een keer per jaar een contactdag met de leerbedrijven.

Wij verwachten van de leerbedrijven dat zij aanwezig zijn op een dergelijke contactdag.

Bedrijven die niet aanwezig zijn, worden daarop aangesproken.

8. SCHOOLSPECIFIEKE ZAKEN

Iedere school binnen Helicon Opleidingen selecteert in overleg met de bedrijfsadviseur preferente bedrijven uit het complete bestand aan erkende bedrijven. Scholen betrekken preferente bedrijven bij de BPV, bij de aanpak van het onderwijs en waar mogelijk bij de examenafname. Scholen en bedrijfsadviseurs zoeken daarbij nadrukkelijk praktijkopleiders die meer dan gemiddeld betrokken willen worden bij het huidige middelbaar beroeps-onderwijs voor hun bedrijfstak/branche/sector.